

Voorjaarsrapportage 2016

Gemeente Eemsmond

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. De programma's	6
1.1 Wonen en gebiedzaken	7
1.2 Demografie en leefbaarheid	8
1.3 Bestuurszaken	9
1.4 Economie en maatschappij	11
1.5 Infrastructuur en milieu	15
1.6 Dienstverlening en ondersteuning	16
2. Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en kostenplaatsen	17
3. Paragrafen	20
3.1 Bedrijfsvoering	21
4. Grote projecten	23
5. Financiële gevolgen	25
6. Reserves en voorzieningen en investeringen	26
6.1 Wijzigingen op reserves en voorzieningen 2016	26
6.2. Wijzigingen op investeringen 2016	29
6.3 Ontwikkelingen Reserve jaarovergang	30
Verklaring van afkortingen	33
Bijlagen bij de voorjaarsrapportage 2016	34

Inleiding

De voorjaarsrapportage 2016 is de eerste tussenrapportage van dit jaar. Met deze rapportage wordt de lopende begroting geactualiseerd en gaan we in op bijzondere ontwikkelingen. Daarnaast besteden we aandacht aan de voortgang van investeringen en beleidsspeerpunten, wanneer deze afwijken ten opzichte van de planning.

Zoals bekend volgt er in oktober de volgende tussenrapportage, de najaarsrapportage 2016 en in december is er nog de laatste rapportage, de decemberrapportage 2016. In deze rapportages kan de begroting 2016 voor het laatst bijgesteld worden.

Ook deze voorjaarsrapportage is weer samengesteld op basis van de managementrapportages vanuit de afdelingen Beleid, Diensten, Ruimte en Staf. Dit resulteert in de volgende opzet:

- Per programma wordt ingegaan op de ontwikkelingen van investeringen en beleid ten opzichte van de begroting. Daarna volgt een samenvatting van de afwijkingen van de lasten en baten ten opzichte van de begroting, die vervolgens tot begrotingswijzigingen leiden.
- In de paragrafen wordt enkel over afwijkingen of belangrijke ontwikkelingen gerapporteerd. Zaken die lopen zoals afgesproken in de begroting of in eerdere rapportages worden in de voorjaarsrapportage niet genoemd.
- Ontwikkelingen binnen de reserves en voorzieningen zijn terug te vinden onder hoofdstuk 6 (Reserves en voorzieningen). Deze zijn daarom niet onder de betreffende programma's toegelicht.

De voorjaarsrapportage heeft een incidenteel tekort van € 665.640 en een structureel tekort van € 1.433. Voorgesteld wordt het incidentele tekort te onttrekken aan de Algemene Reserve en het structureel tekort toe te voegen aan het structurele begrotingstekort 2016 (en kan hiermee in 2016 incidenteel worden onttrokken aan de Algemene Reserve). Het begrotingstekort 2016 wordt hiermee verhoogd met € 1.433 tot een bedrag van € 814.791.

Dit geeft een nieuwe stand van de Algemene Reserve:

Stand Algemene Reserve

Inclusief effecten van de primaire raming 2016 (incidentele posten), van de vaststelling van de begroting 2016, van de begrotingswijzigingen uit 2016 (t/m nummer 008) en de begrotingswijziging uit rekening 2015

€ 7.490.503

Gevolgen voorjaarsrapportage

Herrekening van de rentetoevoeging

€ 187.991

Onttrekking incidenteel tekort

-/- € 665.640

Onttrekking structureel tekort

-/- € 1.433

Nieuwe stand Algemene Reserve

€ 7.011.421

Het saldo van de Algemene Reserve komt met bovenstaande voorstellen uit op € 7.011.421
Uitgaande van de in de begroting 2016 genoemde benodigde weerstandscapaciteit van
€ 1.587.000 leidt dit tot een ratio van het weerstandsvermogen van:

$$\frac{\text{€ 7.011.421} + \text{stille reserves van € 705.758} \text{ -/- ondergrens van € 1.815.000}}{\text{€ 1.587.000}} = 3,7$$

Een ratio die als 'uitstekend' aangemerkt wordt. Wel willen we benadrukken dat de risico-inventarisatie (die leidt tot een berekening van de benodigde weerstandscapaciteit) nog verder aangescherpt dient te worden in overleg met de afdelingen. Bovendien is in deze inventarisatie nog geen rekening gehouden met de risico's t.a.v. de overgedragen taken aan de gemeente vanuit de drie decentralisaties.

1. De programma's

In de programmabegroting 2016 zijn de programma's uitgewerkt, onder meer op basis van het vastgestelde Kaderplan 2016. Bij elk programma wordt in deze rapportage op de begroting 2016 ingegaan en worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?
- Wat verandert in de kosten?

Bij veranderingen in de kosten hebben we alleen de grote wijzigingen toegelicht. Voor een overzicht met alle wijzigingen verwijzen we naar de bijlagen. Om beter te kunnen voldoen aan het rapporteren op wijzigingen is de eerste vraag bij de programma's gewijzigd van: 'Wat hebben we bereikt en gedaan?' naar 'Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?'

1.1 Wonen en gebiedzaken

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Met betrekking tot de centrumplannen vindt extra inzet plaats om de plannen uit te werken, voor te leggen aan de bewoners en een subsidietraject voor te bereiden bij de provincie. Deze inzet heeft voor een groot deel betrekking op externe kosten (inhuur projectleiding, stedenbouw, bidbook, communicatiekosten, specialist supermarkten). Ook voor de uitwerking van de visie voor Uithuizermeeden zal te zijner tijd externe capaciteit nodig zijn.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

Voor programma 1 stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		Baten	
	toename	afname	toename	Afname
Incidenteel	60.000			
Structureel				

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Langdurig lopende procedure in verband met megavarkensstallen. Hiervoor kosten i.v.m. nieuw bestemmingsplan, nieuwe m.e.r. procedure en gerechtskosten (€ 50.000);
- Extra kosten onderzoek naar mogelijke bodemverontreiniging locatie brandweer (€ 10.000).

1.2 Demografie en leefbaarheid

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Brede school Uithuizen

De realisatie van de brede school heeft, hoofdzakelijk vanwege aardbevingsgerelateerde zaken behoorlijke vertraging opgelopen. Op dit moment is niet helder wanneer kan worden begonnen met de bouw. Het aanbestedingsproces in 'on hold' gezet totdat duidelijkheid is verkregen.

De Strip en de Roegte

Het project De Strip en de Roegte in het Boukemapark heeft een lange aanlooptijd gekend. Op 7 april 2016 heeft de gemeenteraad een definitief besluit genomen over de voortgang van het project. De Strip en de Roegte wordt in versoberde vorm uitgevoerd en zal naar verwachting in april 2017 in gebruik genomen kunnen worden.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

Voor programma 2 stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		Baten	
	toename	afname	toename	Afname
Incidenteel	10.000			
Structureel	48.950			23.500

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Extra kosten (€ 10.000) voor het leerlingenvervoer van statushouders naar scholen voor taalonderwijs.

Structurele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Bijstelling i.v.m. hogere aanslag WOZ welke de gemeente compenseert aan HHC (€ 35.000);
- Bijstelling raming combifunctionarissen o.b.v. bijstelling in algemene uitkering (€ 12.000);
- Overige toename door kleine mutatie (€ 1.950).

Structurele afname van de baten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Bijstelling budget leerlingenvervoer n.a.v. baten voorgaande jaren en baten tot nu toe (€ 4.000);
- Bijstelling huuropbrengst bibliotheek (€ 9.500);
- Bijstelling opbrengst sportvelden naar werkelijke opbrengsten (€ 10.000).

1.3 Bestuurszaken

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

De planning van de uit te voeren werkzaamheden op VTH gebied verlopen in het eerste kwartaal volgens plan. Uitzondering hierop zijn de milieucontroles die door de ODG worden uitgevoerd. Reden tot zorg is er niet omdat dit in de loop van het tweede kwartaal wordt rechtgezet.

Intergemeentelijke samenwerking en gemeentelijke herindeling

Op een groot aantal dossiers werkt Eemsmond samen met de gemeenten Delfzijl, Appingedam, Loppersum, Bedum, Winsum en De Marne. De samenwerking is in de afgelopen tijd bovendien intensiever geworden, binnen een breed scala van onderwerpen zoals de ontwikkelingen binnen het sociaal domein, en op het gebied van economie, arbeidsmarkt en de gevolgen van gaswinning. Uiteraard speelt al geruime tijd de discussie over de eventuele herindeling door deze intergemeentelijke samenwerking heen. De raad heeft zich uitgesproken voor het volgen van een twee sporenbeleid; het volgen van de ontwikkelingen van de door GS gestarte ARHI-procedure ten aanzien van de G7-variant enerzijds en het tegelijkertijd verkennen van mogelijke vergaande samenwerking in BMW-verband anderzijds. Deze ontwikkelingen vragen inhoudelijke voorbereiding, advisering en bestuurlijk/ambtelijk overleg. Ook op het niveau van de verschillende ondernemingsraden is periodiek overleg.

Aardbevingsproblematiek

De gaswinning en de daaruit voortgekomen aardbevingen hebben veel in de samenleving van Eemsmond losgemaakt. Het gaswinningsdossier zal ook in de komende jaren veel inzet vragen vanuit onze gemeente, zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau. Met ingang van 2016 worden de kosten van onze gemeente vergoed door middel van een lumpsum-vergoeding van € 270.000 die is gekoppeld aan de versterkingsopgave zoals deze in de tweede helft van 2016 door de NCG is gepland. Dit bedrag is lager dan het bedrag dat we aanvankelijk hadden geraamd in de begroting van 2016. Desondanks zien we dat het geraamde bedrag van € 350.000 meer realisme in zich heeft dan de toegezegde lumpsum vergoeding, we maken immers al voorbereidingskosten. We zullen dan ook nadrukkelijk aansturen op het eerder evalueren van de toegezegde lumpsum bedragen door de NCG (gepland eind 2016).

Brandweezorg

De brandweerhuisvesting zal op termijn worden gecentraliseerd in Uithuizen. Dit om de paraatheid van de blusgroepen maar ook om de werving van nieuwe leden een impuls te geven wordt, vooruitlopend op deze centralisatie, gezocht naar een tijdelijk alternatief (huur).

Openbare Orde en Veiligheid

Op dit terrein wordt er veel inzet gevraagd van onze organisatie in verband met de organisatie van het evenement DELFSAIL.

AZC

Begin 2016 heeft het COA een formeel verzoek neergelegd bij het gemeentebestuur voor de realisatie van een AZC in Uithuizen nabij de rotonde Havenweg. Op 5 april heeft het college het voornemen uitgesproken om in te gaan op het verzoek van het COA. Hierbij is besloten dat er eerst een draagvlakonderzoek wordt uitgevoerd en de Gemeenteraad en inwoners gehoord worden voordat er een definitief besluit genomen wordt over de komst van een AZC. De verwachting is dat het college in juli 2016 een definitief besluit neemt over de komst van een AZC. Mocht er een positief besluit komen op het verzoek van het COA dan krijgen wij als gemeente te maken met kosten in de voorbereiding, de realisatie en de in gebruik name van het AZC. Het COA vergoedt in principe de gemaakte kosten door de gemeente op basis van een Faciliteitenbesluit. Ons uitgangspunt is dat het COA alle gemaakte kosten door de gemeente moet vergoeden. Mocht er negatief besloten worden op het verzoek van het COA is het mogelijk dat een deel van de voorbereidingskosten (b.v. organisatie informatieavond) voor rekening van de gemeente komen.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

Voor programma 3 stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel	44.500			
Structureel	1.050			

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Onderzoek herindeling/voorbereiding op de herindeling (tweesporenbeleid) (€ 25.000);
- Akoestisch onderzoek en verwerking hiervan (€ 7.500);
- Extra inzet t.b.v. ijsafzetting windmolens (€ 5.000);
- Kosten ondernemingsraad bij intergemeentelijke samenwerking (€ 7.000).

Structurele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door kleinere mutaties (€ 1.050).

1.4 Economie en maatschappij

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Nieuwe uitvoeringsorganisatie

Op 24 maart 2016 is door de raad de nieuwe GR Ability vastgesteld. Vervolgens zullen de vier colleges het DB en AB gaan samenstellen. Om goed te kunnen werken worden de beleidskaders opnieuw vastgesteld door de raden. Op dit moment gelden de beleidskaders zoals deze zijn vastgesteld in 2015. Door veranderingen van wetgeving, beleid en het feitelijk tot stand komen van de nieuwe GR is het goed de beleidskaders in 2016 opnieuw vast te stellen. Qua uitvoering moeten nog een aantal zaken worden ingeregeld. Eind oktober zal u de begroting 2017 van de nieuwe GR Ability worden aangeboden. Tot die tijd wordt er gewerkt met stand alone begrotingen 2016 van Ability en het werkplein Noord Groningen.

Economie en Arbeidsmarkt

Vanuit de gevolgen die de aardbevingen met zich meebrengen ontstaan ook nieuwe kansen en verhoudingen. Voor Economie en Arbeidsmarkt heeft de NCG ook programma's gevormd om de economie en de arbeidsmarkt te stimuleren. Hierin hebben zowel de overheden als de NCG rollen en verantwoordelijkheden.

Binnen het NCG programma vormt de pijler economie, arbeidsmarkt en opleidingen een wezenlijk thema op verschillende niveaus. Enerzijds is er de constatering dat (onzekerheid over) aardbevingseffecten, veiligheidseisen en bouwnormen leiden tot grote vraagtekens bij bestaande en aan te trekken bedrijvigheid. Daarmee is goede informatievoorziening en dienstverlening aan het bedrijfsleven van groot belang. Anderzijds is er de opgave om, conform de discussie over lusten en lasten die de commissie Meijer al heeft geagendeerd, ook kansen te realiseren voor de regionale economie en haar onderliggende arbeidsmarkt. In directe zin vanuit de prioriteit tot schadeherstel en versterking en alle direct koppelbare kansen die dit met zich meebrengt in en rondom de bouwsector. In indirecte zin door het stimuleren van een kansrijke regio met een sterk vestigingsklimaat en door te bevorderen dat in het speelveld alle "neuzen dezelfde kant op staan".

De opgave en de specifieke situatie van de Groninger economie en van het gebied in het bijzonder zijn complex. Er is sprake van hoge werkloosheid, een opleidingsniveau dat lager is dan gemiddeld, krimp in de regio en groei in de stad. Aan de andere kant heeft Groningen ook een aantal sterke economische sectoren, zoals Healthy Aging, agribusiness, chemie, ICT en kent het economische clusters, zoals de stad, Seaports, Hoogezand-Sappemeer en het chemiecluster. De rol van de stad als economische motor voor de regio is daarbij duidelijk, evenals de constatering dat arbeidsmarkt en economie zich niet houden aan geografische grenzen.

In dit veld zijn al veel spelers actief, met doelen die vaak samenvallen met de ambitie om te werken aan een kansrijk Groningen, bijvoorbeeld de Economic Board, de gemeentelijke en

provinciale overheden, koepelorganisaties en belangenorganisaties. Focus en eigenaarschap zijn echter niet in alle gevallen duidelijk. Daarom definieert de NCG voor zichzelf een logische, programmatische en agenderende rol, die meerwaarde moet hebben, om gezamenlijk met andere partijen te werken aan een economisch sterk en kansrijk Groningen, met voldoende werk voor haar inwoners. De NCG geeft hier binnen het Meerjarenprogramma vorm aan met een uitvoeringsprogramma Economie, Arbeidsmarkt en Opleidingen.

Rolverdeling NCG, Economic Board en overheden

In combinatie met de aanpak van het bouwkundig en preventief versterken van woningen zet de NCG in op het versterken van de regionale economie. Het gaat daarbij om het behalen van de volgende doelen:

- Zorgen voor een voldoende kennis- en informatieniveau op het gebied van consequenties van aardbevingen bij het bedrijfsleven, om goede bedrijfsvoering en een goed vestigingsklimaat te garanderen;
- De bevolking via goede scholingsprogramma's de mogelijkheid geven om optimaal in te stromen in de aardbeving gerelateerde arbeidsmarkt;
- Optimaal benutten van de innovatiekansen die voortkomen uit de aardbeving gerelateerde werkgelegenheid;
- In het kader van het toekomstbestendig maken van de gebouwde omgeving en het ruimtelijk gebied de energiepresentatie zo goed mogelijk verbeteren;
- Het regionale bedrijfsleven (groot en klein) in een sterke positie brengen bij de uitvoering van het Meerjarenprogramma;
- Het agenderen van kansrijke thema's en het samenbrengen en stimuleren van relevante actoren;

Deze doelen hebben consequenties voor de rol van de NCG en het uitvoeringsprogramma Economie, Arbeidsmarkt en Opleidingen. In het bestuursakkoord is besloten om een "Economic Board" (EB) in te stellen. Dit orgaan stelt in overleg met overheden en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven een stimuleringsprogramma op om de economische structuur in de regio te verbeteren.

Rol van de overheden

De provincie zet in haar economisch programma in op drie programmalijnen: Innovatief en groen Groningen, Werkend Groningen en Aantrekkelijk Groningen. Het werkgebied is daarbij de gehele provincie. Binnen het eerste spoor is een van de prioriteiten "een innovatieve bouwsector die maximaal inspeelt op de kansen rondom de versterkingsopgave". Binnen het spoor Werkend Groningen zijn doelstellingen opgenomen op het gebied van werkloosheid en participatie, met veel aandacht voor lager geschoolden, waarbij nadrukkelijk ook wordt gekeken naar de kansen die voortkomen uit de versterkingsopgave. Gezien de brede verantwoordelijkheid en ambitie ziet de NCG voor de provincie een trekkende rol weggelegd op het gebied van bredere stimulering van het vestigingsklimaat en het werken aan kansrijke thema's.

De lokale overheden in de G11 hebben aangegeven een Uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt en Economie in te willen zetten op het vergroten van de werkgelegenheid voor de laagopgeleide beroepsbevolking. De uitvoeringsagenda richt zich op het vergroten van de bedrijvigheid in relatie met de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De sectoren waarop de lokale overheden

daarbij hun focus richten zijn Bouw, Innovatie, Digitalisering, Toerisme, Gebiedsmarketing en Versterking van het ondernemersklimaat.

Vangnetregeling bij tekorten op de BUIG

In geval van tekorten op de BUIG had de gemeente tot en met 2014 de mogelijkheid om een Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) aan te vragen. Het tekort boven een eigen risico van 10% kwam daarvoor in aanmerking. Deze eerste 10% overschrijding was begrotingstechnisch (structureel) gedekt en bedroeg € 600.000. Met ingang van 2015 is de deze regeling vervallen. Hiervoor is de zogeheten Vangnetregeling in de plaats gekomen. Bij het opstellen van de begroting 2016 waren de effecten van deze gewijzigde systematiek voorzichtigheidshalve nog verwerkt in de begroting. Inmiddels is de werking van de regeling helder en is een budgettaire bijstelling gerechtvaardigd. Het eigen risico wat nu gehanteerd kan worden bedraagt 7,5%.

De rijksbijdrage is neerwaarts bijgesteld naar € 5.677.560 (conform de beschikking). Het eigen risico kan daarmee berekend worden op € 425.000. Dit betekent een structurele aanpassing (verlaging) van de begroting met € 175.000. Dit komt overeen met de twee mutaties € 389.147 en € 214.147.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

Voor programma 4 stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel	2.000			20.697
Structureel	19.617	459.147		214.147

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Verhoging bijdrage fietsroute Internationale Dollard Route (€ 2.000).

Structurele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Verhoging budget subsidie OZB o.b.v. de werkelijke kosten in 2015 en de 3,5% belastingverhoging in 2016. Stichtingen en verenigingen (eigenaar of gebruiker) van een verenigingsgebouw, komen in aanmerking voor een tegemoetkoming OZB (€ 5.000);
- Bijstelling budgetten 3D's vanuit verhoging IU (€ 14.117);
- Overige toename door kleine mutatie (€ 500).

Structurele afname van de lasten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Overheveling budget (€ 70.000) kwijschelding naar apparaatskosten belastingen cf. B&W advies 2016-00794;
- Bijstelling bijstandsuitgaven o.b.v. aanpassing vangnetregeling (€ 389.147).

Incidentele afname van de baten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Lagere dividend a.g.v. vervroegde aflossing tranche C Enexis (€20.697).

Structurele afname van de baten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Bijstelling BUIG o.b.v. beschikking Ministerie (€ 214.147).

1.5 Infrastructuur en milieu

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Strooiroutes

Voor de begroting van 2016 is een bezuiniging ingeboekt voor de strooiroutes op basis van de mogelijke inzet van agrariërs voor het schuiven van bijvoorbeeld sneeuw op een aantal polderwegen. Uit het overleg met LTO Noord 't Hogeland is gebleken dat de inzet van landbouwers voor het sneeuwschuiven niet structureel kan worden weggezet. De bezuiniging op de strooiroutes kan op basis van deze optie niet worden gehaald. Op dit moment worden andere opties onderzocht om de bezuiniging alsnog te halen voor de komende jaren.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

Voor programma 5 stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel		5.839		
Structureel				

Structurele afname van de lasten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Een afgeronde investering beschoeiing Trekweg en Molenweg. Hierdoor een lagere boekwaarde, waarover de kapitaallasten worden berekend (€ 5.839).

1.6 Dienstverlening en ondersteuning

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Oekraïne referendum

Op 6 april 2016 heeft het referendum plaatsgevonden over een wetsvoorstel dat strekt tot goedkeuring van de Associatieovereenkomst tussen de EU en Oekraïne. Vanuit het Rijk zijn hiervoor middelen beschikbaar gesteld in de Algemene uitkering. Deze middelen zijn voldoende om de kosten van het referendum te dekken.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

	lasten		baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel	25.000		7.000	
Structureel				

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Presentiegelden referendum Oekraïne d.d. 6-4-2016 (€ 8.400);
- Kosten verkiezingen referendum Oekraïne d.d. 6-4-2016 (€ 16.600).

Structurele afname van de baten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Verlaging baten leges algemeen o.b.v. baten 2015 en uitgaven tot nu toe (€ 7.000)

2. Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en kostenplaatsen

De algemene dekkingsmiddelen betreffen voornamelijk de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar.

De niet vrij aanwendbare heffingen, zoals het rioolrecht en reinigingsrechten, en de ontvangsten van specifieke uitkeringen zijn als baten opgenomen in de betreffende programma's. Hier dekken ze voor een deel de kosten.

Ook voor de algemene dekkingsmiddelen worden diverse begrotingswijzigingen voorgesteld. Deze worden onderstaand toegelicht.

Daarnaast geldt dat ook voor diverse kostenplaatsen wijzigingen worden aangedragen. Deze werken, via de doorberekeningen naar meerdere producten, door in (bijna) alle programma's. De mutaties op de kostenplaatsen worden ook in dit hoofdstuk toegelicht.

Ontwikkelingen

Algemene uitkering

De algemene uitkering valt structureel € 65.741 hoger uit voor 2016 ten opzichte van de primaire raming. Dit wordt veroorzaakt door:

- lagere aantallen bijstandontvangers, uitkeringsgerechtigden en een lagere klantenpotentieel	-/- €	58.800
- hogere aantallen lage inkomens en leerlingen	€	72.000
- hoger aantal inwoners	€	15.200
- hogere integratie-uitkering voor de decentralisaties Sociaal Domein	€	14.100
- hogere bijdrage voor de combifunctionarissen (door een hogere inzet van deze functies dan oorspronkelijk geraamd)	€	12.000
- aanpassing van fysieke maatstaven (zoals oeverlengte, oppervlaktes en woonruimtes)	€	11.300
Totaal	€	65.700

Tegenover de hogere raming aan integratie-uitkering voor de decentralisaties binnen het Sociaal Domein staat onder Programma 4 ook een hogere raming van de uitgaven (budgetneutraliteit).

In incidentele zin neemt de algemene uitkering per saldo toe met € 17.862 t.o.v. de raming. In de algemene uitkering ontvangen we dit bedrag voor het organiseren van het referendum over het associatieverdrag tussen de Europese Unie en Oekraïne op 6 april jl.

Afwijkingen lasten en baten

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Voor de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel			324.287	3.000
Structureel		62	260.385	7.655

Structurele afname van de lasten

Deze afname betreft een correctie op een afrondingsverschil in de primaire raming.

Incidentele afname van de baten

Deze afname wordt veroorzaakt door een lagere uitkering van dividend door de BNG.

Incidentele toename van de baten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- de raming van onze krimpbijdrage. In 2016 ontvangen we de krimpbijdrage via de centrumgemeente (Delfzijl). Deze bijdrage van in totaal € 306.400 wordt in vier termijnen aan ons uitgekeerd.
- een bijdrage (via de Algemene Uitkering) voor de organisatie van het referendum over het Associatieverdrag tussen de Europese Unie en Oekraïne (€ 17.900).

Structurele toename van de baten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- een herrekening van de rente over reserves en voorzieningen (een hogere stand van reserves en voorzieningen per 1-1-2016). Er is sprake van een hogere rentetoevoeging (€ 187.000). Deze toevoeging staat aan de kostenkant geraamd bij de reservemutaties;
- een hogere algemene uitkering van € 65.700 (zie voor een nadere toelichting onder het kopje Ontwikkelingen in dit hoofdstuk).

Kostenplaatsen

Voor de kostenplaatsen stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		Baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel	218.209		38.919	70.000
Structureel	217.119	5.000		

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- de kosten door inzet personeel BMW (€ 38.919);
- de verhoging van het budget inhuur bij ziekte o.b.v. de berekening van personeelsbezetting en verzuimpercentage (€ 100.000);
- de verhoging van de kosten van de schoonmaak sportgebouwen, gemeentebedrijf en gemeentehuis naar het juiste niveau en indexering (€ 20.930);
- overige toename door kleine mutaties (€ 8.360).

Structurele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- de extra inzet capaciteit voor de uitvoering van de Wmo (€ 50.000);
- de overheveling van het budget kwijtschelding (€ 70.000) van het product bijzondere bijstand naar apparaatskosten belastingen cf. B&W advies 2016-00794;
- de uitwerking van de cao verhoging van 3% (€ 143.538);
- overige toename door kleine mutaties (€ 3.581).

Structurele afname van de lasten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- de verlaging van de kosten voor de kleine aanschaf hardware (€ 5.000).

Incidentele toename van de baten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- de vergoeding van de kosten door inzet personeel BMW (€ 38.919).

Incidentele afname van de baten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- een lagere lumpsumvergoeding dan waar in de begroting rekening mee is gehouden (€ 70.000).

3. Paragrafen

In de programmabegroting zijn negen paragrafen (waarvan zeven verplicht) opgenomen. Deze geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten vanuit een bepaald perspectief. Eventuele bijzondere ontwikkelingen met betrekking tot de paragrafen worden in dit hoofdstuk uiteengezet.

In deze rapportage wordt alleen ingegaan op de paragraaf Bedrijfsvoering.

3.1 Bedrijfsvoering

Vernieuwing BBV

Ruim 10 jaar na invoering van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is sprake van diverse ontwikkelingen die vragen om vernieuwing van het BBV. In 2014 is door een adviescommissie een rapport uitgebracht over de vernieuwing van het BBV. De hieruit voortvloeiende adviezen zijn gericht op het versterken van de horizontale verantwoording en het verticale toezicht door de financiële informatie inzichtelijker en transparanter te maken. We krijgen met de volgende wijzigingen te maken:

Uniforme taakvelden

Gemeenten zijn vrij in de indelingen die ze voor verschillende doeleinden willen hanteren (raad - programma's, college - productenraming, administratief - subproducten). Het gevolg is dat op basis van de gemeentelijke administraties geen direct op landelijk niveau aggregerbare financiële gegevens over taken en activiteiten beschikbaar zijn. Hiervoor wordt vanuit de gemeentelijke administratie een "lv3-vertaalslag" gemaakt, om zo informatie aan het CBS en het rijk te kunnen aanleveren. Om baten en lasten van taken en activiteiten te kunnen aggregeren en met die van andere gemeenten te kunnen vergelijken, moeten ze in vergelijkbare eenheden worden ingedeeld. Hiertoe worden zogenaamde 'taakvelden' voorgeschreven. Het college behoudt wel de vrijheid om de taakvelden in te delen en te ordenen naar de programma's van de raad.

Economische categorieën

Naast het gebruik van de taakvelden blijft de verplichting gegevens aan te leveren over de economische categorieën en balansmutaties volgens een vanuit het rijk voorgeschreven indeling. Ook deze indeling wordt gewijzigd, zodat zoveel mogelijke tegemoet wordt gekomen aan de wensen van 'derden' gebruikers.

Beleidsindicatoren

Het wordt steeds belangrijker voor gemeenten om te kunnen sturen op basis van meetbare prestaties. Om goede afwegingen te kunnen maken, moeten raadsleden op centrale momenten in de beleidscyclus een oordeel kunnen vormen over beleidsresultaten. Daarnaast is er een belang om deze te kunnen vergelijken met de resultaten van andere gemeenten. Om dit te bewerkstelligen wordt in het herziene BBV voorgeschreven dat gemeenten een basisset van beleidsindicatoren (circa 50 stuks) hanteren voor de begroting en de verantwoordingsstukken.

Verbonden Partijen

De diversiteit en complexiteit van verbonden partijen neemt toe. Om beter grip, zicht en controle op de financiën en het beleid van verbonden partijen te houden is heldere informatie nodig. Deze informatie dient aan te sluiten bij de informatie over de eigen positie, activiteiten en risico's van de gemeente zelf. Door de informatie op te nemen in de beleidsprogramma's waarop de samenwerking met de verbonden partij betrekking heeft, wordt bevorderd dat de bijdrage van verbonden partijen en daaraan verbonden risico's in de beschouwingen over de begroting en verantwoording kan worden meegenomen.

Overhead en kosten

Omdat de methode van kostentoerekening aan taakvelden en activiteiten niet helder is (en per gemeente verschilt), wordt de financiële vergelijkbaarheid verstoord. In het herziene BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld. Deze methodiek wordt ook van toepassing op de toerekening van rente. Er wordt een algemene definitie van overhead voorgeschreven. Uitgangspunt hierin is dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten.

Stelsel van baten en lasten

Binnen het stelsel van baten en lasten vindt enige aanpassing plaats. Zo wordt o.a. voorgeschreven de systematiek voor activering en afschrijving voor alle investeringen gelijk wordt getrokken: investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut niet meer versneld afgeschreven kunnen worden; afschrijving dient gedurende de levensduur van het actief te gebeuren. Momenteel geldt dat bijdragen van derden in een actief in aftrek genomen mogen worden op het investeringsbedrag (netto verantwoorden); dit wordt verplicht voor alle investeringen. Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het meerjarig op nemen van het EMU-saldo in een begrotingsparagraaf.

Op 17 maart 2016 is het wijzigingsbesluit van het Besluit Begroting en Verantwoording gepubliceerd en met ingang van 1 april 2016 in werking getreden. Bovenstaande wijzigingen dienen een plek te krijgen in de begroting 2017.

4. Grote projecten

Inleiding

Naar aanleiding van het onderzoeksrapport 'Grip op grote projecten' van de rekenkamercommissie is besloten om een kader voor de informatievoorziening van voorgenomen grote projecten nader vorm en inhoud te geven. Vooruitlopend op een nadere invulling van dit verzoek, gaven wij in de bestuursrapportages al een stand van zaken weer van grote projecten, die op dit moment in ontwikkeling of in uitvoering zijn. De werkelijke invulling van het verzoek zal nadere toelichting krijgen in het Kaderplan 2017-2020.

De grote projecten die hier worden behandeld zijn:

1. Boukemapark
2. Brede School
3. Brandweezorg Eemsmond

1. Boukemapark

Omschrijving

De doelstelling is het omvormen van het huidige afgesloten sportcomplex in Uithuizen tot een open spel, speel en leerpark waar ook ruimte beschikbaar komt voor de 3 basisscholen.

Risico's

Er zijn op dit moment geen risico's bekend.

Financiën

Begroot budget	3.220.000
Werkelijk besteed	2.695.000

2. Brede School

Omschrijving

Doelstelling is het realiseren van nieuwbouw voor basisscholen Brunwerd, Koning Willem-Alexander en De Schelp in het Boukemapark in Uithuizen, tezamen als één brede school. Het project bevindt zich op dit moment in de Besteksfase.

De inhoudelijke stand van zaken is op het moment van schrijven, dat omwille van het borgen van de projectstructuur is gekozen voor aanduiding van de volgende fasen:

- Voorbereiding
- Voorlopig ontwerpfase
- Definitief ontwerpfase
- Besteksfase
- Aanbesteding en gunning aannemer
- Uitvoeringsfase

- Gebruiksfase

Elke fase draagt unieke kenmerken in zich en verplicht tot starten, uitvoeren en al dan niet met besluitvorming, het afronden van werkzaamheden alvorens door te gaan met de volgende fase. De belangrijkste stappen in het besluitvormingsproces zijn de reeds genomen raad en collegebesluiten en de besluitvorming die voortvloeit uit de aanbestedingsprocedures. De doorlooptijden zijn in een planning vertaald. Op basis van deze planning wordt ervan uit gegaan dat de school in de loop van 2017 in gebruik genomen kan worden.

Risico's

Overschrijding raming voorbereidingskosten, vertraging in voortgang voorbereidingsfase, bezwaren tegen bouwplan, indiening planschades, overschrijding raming bouwkosten, vertraging voortgang realisatiefase, onvoorziene meerwerkkosten, verschillende belangen scholen en gemeente.

Financiën

Begroot budget	4.428.166
Werkelijk besteed	621.701

3. Brandweezorg in Eemsmond

Doordat de brandweerkazernes overgedragen worden naar de VRG en deze organisatie ook de brandweezorgvoorziening voor haar rekening neemt, zal het onderwerp Brandweezorg in Eemsmond hier niet langer als Groot Project worden opgenomen en verantwoord.

5. Financiële gevolgen

De voorjaarsrapportage laat de volgende resultaten zien:

Tekort aan incidentele middelen	€	665.640
Tekort aan structurele middelen	€	1.433
De stand van de post onvoorzien structureel	€	15.000

6. Reserves en voorzieningen en investeringen

6.1 Wijzigingen op reserves en voorzieningen 2016

De bespaarde rente op de reserves en voorzieningen is bij de voorjaarsrapportage 2016 aangepast aan de werkelijke stand van de reserves en voorzieningen op 01-01-2016 (rekening 2015).

Reserves

De wijzigingen in de reserves hebben betrekking op:

Algemene Reserve

Als gevolg van een herrekening van de rente over de reserves en voorzieningen stellen wij voor een bedrag van € 187.991 meer toe te voegen aan de Algemene Reserve.

We stellen voor om het incidentele tekort uit de voorjaarsrapportage van € 665.640 te onttrekken aan de Algemene Reserve. Verder stellen we voor om het structurele tekort van € 1.433 toe te voegen aan het begrotingstekort 2016, zodat het begrotingstekort 2016 (was: € 813.358 negatief) uitkomt op € 814.791 negatief. Dit bedrag wordt in 2016 incidenteel onttrokken aan de Algemene Reserve en leidt hiermee tot een negatiever uitgangspunt voor het Kaderplan 2017-2020.

Het saldo van de Algemene Reserve komt daarmee op € 7.011.421:

	(in €)
Stand van de Algemene Reserve per 31-12-2015	€ 8.594.710
<i>Mutaties in 2016</i>	
toevoeging rekeningresultaat 2015 (per 1-1-2016) *)	+ € 31.807
correctie op de toevoegingen en onttrekkingen aan de Reserve	
JaarOvergang (rekening 2015)	+ € 42.055
overige voorstellen in de rekening 2015	+ € 904.093
onttrekking incidentele posten primitieve begroting 2016	-/- € 1.099.148
toevoeging rente primitieve begroting 2015	+ € 242.419
onttrekking negatief resultaat begroting 2016	-/- € 813.358
begrotingswijziging Beleid en Beheerplan Wegen 2016-2020	-/- € 154.000
begrotingswijziging Geactualiseerde beleidsagenda BMW	-/- € 258.075
onttrekking structureel tekort Voorjaarsrapportage 2016	-/- € 1.433
onttrekking incidenteel tekort Voorjaarsrapportage 2016	-/- € 665.640
Stand van de Algemene Reserve per 31-12-2016	€ 7.011.421

*) Het rekeningresultaat van 2015 bedraagt € 31.807. In de rekening is voorgesteld dit resultaat toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Overige reserves

Met de afronding van de Jaarrekening 2015 zijn de standen per 1-1-2016 bekend. Op basis van een inschatting van de stand in 2016 is de rente over reserves en contante waarde van voorzieningen berekend. Deze is herrekend op basis van de definitieve stand van de reserves en voorzieningen.

De herrekening van de rente naar aanleiding van de werkelijke stand op 1 januari 2016 leidt bij de reserves personeelsbeleid, vervanging machines, materieel, economische ontwikkelingen, woon- en leefbaarheidplannen Eemsmond, lokale leefbaarheidplannen en demografische ontwikkelingen (totaal € 2.815) tot een hogere toevoeging van de rente. Bij de reserves automatisering, sociale werkvoorzieningen, wet maatschappelijke ondersteuning, bovenwijkse voorzieningen en grondbedrijf leidt de herrekening van de rente tot een verlaging van de toevoeging van de rente (totaal € 3.817).

Reserve energiebesparende maatregelen

Voorgesteld wordt het restantbedrag (€ 360) in deze reserve vrij te laten vallen voor energiebesparende maatregelen bij gemeentelijke gebouwen. De stand van de reserve komt hiermee uit op € 0.

Reserve demografische ontwikkelingen

Voorgesteld wordt de ontvangen krimpbijdrage per regio € 306.425 toe te voegen aan deze reserve. De stand van de reserve komt hiermee op € 690.527.

Reserve Jaarovergang

Op grond van artikel 44, lid 3 van de BBV was het voor gemeenten niet toegestaan om aan het eind van een boekjaar een voorziening te treffen ter hoogte van de schuld die op dat moment bestaat ten aanzien van het vakantiegeld. De BBV stelt dat voor jaarlijks terugkerende vaste personeelslasten (gelijkblijvende omvang) geen voorziening getroffen mag worden. Het vakantiegeld werd tot nu toe altijd in mei uitbetaald. Eind van een boekjaar bestaat echter wel een schuld aan de werknemers van 7 maanden vakantiegeld. Hiervoor mogen geen middelen in een voorziening gereserveerd worden. Als gevolg van de invoering van het Individueel Keuze Budget (IKB) op 1 januari 2017 krijgt elke werknemer de keuze om te bepalen, wanneer hij of zij het vakantiegeld uitbetaald krijgt. Dit kan nog steeds in de maand mei, maar ook is het mogelijk om het vakantiegeld maandelijks uit te laten betalen. Dit zal er toe leiden dat wel gereserveerd moet worden en dat er eenmalig een systeemwijziging moet plaatsvinden.

Voorgesteld wordt een bedrag van € 325.214 te reserveren voor vakantiegeld in de reserve Jaarovergang. De stand van de reserve komt hiermee op € 2.365.769.

Reserve Wmo

Voorgesteld wordt een bedrag van € 50.000 te onttrekken aan de reserve Wmo voor de extra inzet capaciteit voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning. De stand van de reserve komt hiermee op € 457.817.

Voorzieningen

De herrekening van de rente op reserves en voorzieningen naar aanleiding van de Jaarrekening 2015 heeft bij de voorziening pensioenverplichting wethouders geleid tot een verhoging van de toegevoegde waarde (€ 1.721).

Voorziening rationeel gebouwenbeheer

Voorgesteld wordt om € 4.500 eenmalig extra toe te voegen aan de voorziening rationeel gebouwenbeheer voor de kosten van een vorstvrije ruimte voor de hogedrukspuit. Deze kosten worden rechtstreeks ten laste van deze voorziening gebracht. De kosten worden daarom ook met € 4.500 verhoogd.

Voorziening baggerplan

De kosten voor het opstellen van het baggerplan 2016 – 2025 worden ten laste van de voorziening baggerplan begroot.

6.2. Wijzigingen op investeringen 2016

Investering vervanging thin cliënts (2016)

Voorgesteld wordt de tenaamstelling van de investering 'vervanging thin cliënts (2016)' te wijzigen in 'vervanging werkplek hardware (2016)' en de doelstelling van deze investering conform te wijzigingen. Dit betekent dat de investering niet alleen voor de vervanging van de thin cliënts kan worden gebruikt maar ook voor fat cliënts en monitoren, die vaak gelijktijdig met de thin cliënts op de werkplekken moeten worden vervangen.

6.3 Ontwikkelingen Reserve JaarOvergang

Jaarlijks gaan we verplichtingen aan waarvoor budgetten beschikbaar zijn, maar waarvan we de kosten pas in een volgend boekjaar gaan maken. Bij de najaars- of decemberrapportage stellen we dan ook vaak voor deze budgetten over te hevelen naar het volgende boekjaar.

Met ingang van 2009 werken we met de Reserve JaarOvergang. Per saldo is door onttrekkingen en toevoegingen in 2015 de stand van deze reserve op 31-12-2015 € 2.714.927.

Van hieruit worden budgetten weer beschikbaar gesteld, tenzij het meerjarige budgetten betreffen (bijvoorbeeld voor actualisering van bestemmingsplannen). Deze laatste worden alleen indien nodig weer beschikbaar gesteld.

Afgesproken is dat het college de budgetten beschikbaar kan stellen en dat de raad via de tussenrapportages over de aanwending van deze reserve wordt geïnformeerd.

Correctie op de Reserve JaarOvergang

Bij zowel de najaars- als de decemberrapportage zijn in 2015 budgetten overgeheveld naar de Reserve JaarOvergang. In een aantal gevallen bleek bij het opstellen van de rekening dat deze overheveling te hoog of te laag is geweest. Dit doordat toch nog kosten in 2015 gemaakt zijn, terwijl deze in 2016 verwacht werden, of andersom.

Om de juiste bedragen in de Reserve JaarOvergang te hebben staan hebben we een correctie doorgevoerd. Bij een te hoge toevoeging aan de Reserve JaarOvergang is de Reserve JaarOvergang verlaagd en is de Algemene Reserve verhoogd.

Bij een te lage toevoeging aan de Reserve JaarOvergang is de Reserve JaarOvergang verhoogd en de Algemene Reserve verlaagd met hetzelfde bedrag.

Per saldo is de Reserve JaarOvergang verlaagd met € 42.055 en de Algemene Reserve verhoogd met hetzelfde bedrag (conform hoofdstuk 13 van de Rekening 2015).

Aanwending van de Reserve JaarOvergang

Aan het einde van het eerste kwartaal 2016 hebben we op de afdelingen geïnventariseerd wat hiervan beschikbaar gesteld moest worden. In totaliteit is naast de correctie uit de jaarrekening 2015 (-/- € 42.055) voor € 531.404 beschikbaar gesteld in 2016. Bij de primaire begroting 2016 was al het bedrag van € 100.913 onttrokken aan de Reserve JaarOvergang voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie.

In het restant van de Reserve JaarOvergang (€ 2.040.555) zitten onder meer budgetten voor:

- dekking van de investering in de Brede School (€ 737.460);
- budget voor incidentele kosten (verhuizing e.d.) bij nieuwbouw van een brandweerkazerne (€ 368.532);
- gereserveerd opleidingsbudget - conform CAO (€ 110.000);
- bodemsanering Hoofdstraat West (€ 66.792);
- huishoudelijke toelage (€ 162.383);
- onderzoekskosten rioleringen (€ 45.000);

- centrumvisie Uithuizen (€ 96.206);
- project uitvoeringsagenda Economie en Arbeidsmarkt (€ 45.000);
- gereserveerd budget voor Woon- en leefbaarheidplannen (€ 48.393);
- budget voor uit te voeren werkzaamheden aan de sportaccommodaties van Zandeweer (€ 43.321);
- de AWBZ-begeleiding (€ 35.000 vanuit de middelen voor de voorbereiding van de decentralisatie);
- actualisering van bestemmingsplannen (€ 60.331);
- kunst in openbare ruimte (€ 33.636);
- herstel schade aan graven (€ 22.561);
- ontwikkelingen m.b.t. de gerealiseerde JAPS en JOPS (€ 25.011);
- overige kleinere posten (€ 140.929).

Bij deze voorjaarsrapportage wordt voorgesteld een bedrag van € 325.214 te reserveren voor vakantiegeld in de reserve Jaarovergang. De stand van de reserve komt hiermee op € 2.365.769.

7. Voorstellen

Wij stellen u voor met de inhoud van de voorjaarsrapportage 2016 akkoord te gaan. Voor wat betreft het saldo stellen wij het volgende voor:

Bestemming van het incidentele tekort

We stellen voor om het incidentele tekort (€ 665.640) te onttrekken aan de Algemene Reserve.

Bestemming van het structurele tekort

We stellen voor om het structurele tekort (€ 1.433) toe te voegen aan het structurele begrotingstekort 2016. Dit tekort bedroeg € 813.358 en wordt hiermee verhoogd naar € 814.791. Dit geeft een negatiever uitgangspunt in de begroting 2016 en het meerjarenperspectief 2017-2020.

Met bovenstaand voorstel kan het structurele tekort in 2016 incidenteel worden onttrokken aan de Algemene Reserve.

Overige voorstellen

Reserve demografische ontwikkelingen

Voorgesteld wordt € 306.425 meer toe te voegen aan deze reserve door de ontvangen krimpbijdrage per regio.

Reserve energiebesparende maatregelen

Voorgesteld wordt het restantbedrag (€ 360) in deze reserve vrij te laten vallen voor energiebesparende maatregelen bij gemeentelijke gebouwen.

Reserve Wmo

Voorgesteld wordt een bedrag van € 50.000 te onttrekken aan de reserve Wmo voor de extra inzet capaciteit voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Reserve Jaarovergang

Voorgesteld wordt een bedrag van € 325.214 te reserveren voor vakantiegeld in de reserve Jaarovergang.

Investering vervanging thin cliënts (2016)

Voorgesteld wordt de tenaamstelling van de investering 'vervanging thin cliënts (2016)' te wijzigen in 'vervanging werkplek hardware (2016)' en de doelstelling van deze investering conform te wijzigen.

Verklaring van afkortingen

3D's	3 Decentralisaties in het sociaal domein
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
ARHI	Algemene Regels HerIndeling
AZC	Asielzoekers Centrum
BMWE	Bedum, de Marne, Winsum, Eemsmond
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
B&W	Burgemeester en Wethouders
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
EU	Europese Unie
EB	Economic Board
EMU saldo	Economische en Monetaire Unie saldo
G7	Gemeenten DEAL en BMW
G11	G7, Hoogezand-Sappemeer, Ten Boer, Groningen en Menterwolde
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GS	Gedeputeerde Staten
ICT	Informatie- en CommunicatieTechnologie
IU	Integratie Uitkering
IV-3	Informatie Voor Derden
JAPS	Jongeren ActiviteitenPlekken
JOPS	Jongeren OntmoetingsPlekken
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie
m.e.r.	milieu effect rapportage
NCG	Nationaal Coördinator Groningen
ODG	OmgevingsDienst Groningen
OZB	Onroerende Zaak Belasting
RJO	Reserve JaarOvergang
VRG	VeiligheidsRegio Groningen
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
WOZ	Waardering onroerende zaken

Bijlagen bij de voorjaarsrapportage 2016

Gemeente Eemsmond

Per programma

		mutatie 2016 - voorjaar	
		lasten	baten
1: W&G	incidenteel	60.000	0
	structureel	0	0
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>60.000</i>	<i>0</i>
	<i>Overschot structureel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2: D&L	incidenteel	10.000	0
	structureel	48.950	-23.500
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>
	<i>Tekort structureel</i>	<i>72.450</i>	<i>0</i>
3: BZ	incidenteel	44.500	0
	structureel	1.050	0
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>44.500</i>	<i>0</i>
	<i>Tekort structureel</i>	<i>1.050</i>	<i>0</i>
4: E&M	incidenteel	2.000	-20.697
	structureel	-439.530	-214.147
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>22.697</i>	<i>0</i>
	<i>Overschot structureel</i>	<i>0</i>	<i>225.383</i>
5: I&M	incidenteel	-5.839	0
	structureel	0	0
	<i>Overschot incidenteel</i>	<i>0</i>	<i>5.839</i>
	<i>Overschot structureel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
6: D&O	incidenteel	25.000	0
	structureel	0	-7.000
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>25.000</i>	<i>0</i>
	<i>Tekort structureel</i>	<i>7.000</i>	<i>0</i>
Alg.dekkingsmidd.	incidenteel	0	321.287
	structureel	-62	252.730
	<i>Overschot incidenteel</i>	<i>0</i>	<i>321.287</i>
	<i>Overschot structureel</i>	<i>0</i>	<i>252.792</i>
Reserves	incidenteel	631.639	50.360
	structureel	186.989	0
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>581.279</i>	<i>0</i>
	<i>Tekort structureel</i>	<i>186.989</i>	<i>0</i>
Kostenplaatsen	incidenteel	218.209	-31.081
	structureel	212.119	0
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>249.290</i>	<i>0</i>
	<i>Tekort structureel</i>	<i>212.119</i>	<i>0</i>

Mutaties Voorjaarsrapportage 2016

-/- = daling

	product	categorie omschrijving		mutatie 2016		I/S
				lasten	baten	
1: W&G						
	4810.5000	433.103	Kosten i.v.m. procedure bestemmingsplan varkenstallen	50.000		i
	4830.5580	433.311	Extra kosten onderz (bodemonverontreiniging) locatie brandweer	10.000		i
2: D&L						
	4441.1910	434.101	Bijstelling i.v.m. hogere aanslag WOZ welke de gemeente compenseert aan HHC	35.000		s
	4480.2130	442.310	Extra kosten voor het leerlingenvervoer van statushouders naar scholen voor taalonderwijs	10.000		i
	4480.2130	842.100	Bijstelling budget nav baten voorgaande jaren en baten tot nu toe		-4.000	s
	4530.2500	434.446	Bijstelling raming combifunctionarissen o.b.v. bijstelling in algemene uitkering	12.000		s
	4670.3950	832.100	Bijstelling huuropbrengst voor bibliotheek		-9.500	s
	4531.2530	832.105	Bijstelling opbrengst sportvelden naar werkelijke opbrengsten		-10.000	s
	4540.2700	434.300	Verzekeringen kunstvoorwerpen zijn niet opgenomen bij de primitieve begroting	1.950		s
3: BZ						
	4005.0030	442.431	Verhoging nota ledenbijdrage Eems Dollard Regio 2016	550		s
	4005.0030	434.901	Onderzoek herindeling/voorbereiding op de herindeling (tweesporenbeleid)	25.000		i
	4005.0030	442.509	Verhoging contributie Waddenzeegemeenten	500		s
	4822.5310	442.426	Akoestisch onderzoek en verwerking hiervan	7.500		i
	4822.5310	442.426	Extra inzet tbv ijsafzetting windmolens	5.000		i
	4005.0030	434.310	Kosten ondernemingsraad bij intergemeentelijke samenwerking	7.000		i
4: E&M						
	4614.3450	442.290	overheveling budget kwijtschelding naar apparaatskosten belastingen cf. B&W advies 2016-00794	-70.000		s
	4310.1230	442.160	Verhoging bijdrage Top van Groningen	500		s
	4310.1230	434.383	Verhoging bijdrage IDR (internationale Dollard route - fietsroute)	2.000		i
	4670.3910	442.525	verhoging budget subsidie OZB o.b.v. de werkelijke kosten in 2015 en de 3,5% belastingverhoging in 2016. Stichtingen en verenigingen (eigenaar of gebruiker) van een verenigingsgebouw, komen in aanmerking voor een tegemoetkoming OZB	5.000		s
	4330.1000	821.200	Lagere dividend a.g.v. vervroegde aflossing tranche C Enexis		-20.697	i
	4672.1000	442.230	Bijstelling budgetten 3D's WMO PGB budget	14.880		s
	4672.2000	442.232	Bijstelling budgetten 3D's Jeugd PGB budget	-7.655		s
	4623.3600	434.604	Bijstelling budgetten 3D's Participatie	6.892		s
	4610.3410	442.205	Bijstelling bijstandsuitgaven o.b.v. aanpassing vangnetregeling	-389.147		s
	4610.3410	841.154	Bijstelling BUIG o.b.v. beschikking Ministerie		-214.147	s
5: I&M						
	4221.1101	461.000	Bij opstellen begroting is geen rekening gehouden met de afgeronde investering beschoeiing Trekweg en Molenweg, waardoor er een lagere boekwaarde is, waarover de kapitaallasten worden berekend	-5.839		i
6: D&O						
	4004.0100	832.002	Verlaging baten leges algemeen o.b.v. baten 2015 en uitgaven tot nu toe		-7.000	s
	4003.0270	434.316	Presentiegelden referendum Oekraïne d.d. 6-4-2016	8.400		i
	4003.0270	434.374	Kosten verkiezingen referendum Oekraïne d.d. 6-4-2016	16.600		i

Mutaties Voorjaarsrapportage 2016

-/- = daling

product	categorie omschrijving	mutatie 2016		I/S
		lasten	baten	
Algemene dekkingsmiddelen				
4960.6100	462.299 Correctie op primitieve begroting 2016	-62		s
4913.5700	821.200 Lagere dividenduitkering n.a.v. vooraankondiging BNG		-3.000	i
4914.5700	822.001 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		186.989	s
4922.6010	841.190 Krimpbijdrage per regio (uitgekeerd per kwartaal door gem. Delfzijl)		306.425	i
4921.5900	841.100 Ontvangen middelen voor kosten referendum Oekraïne d.d. 6-4-2016 ingezet op product verkiezingen		17.862	i
	841.100 Hogere algemene uitkering o.b.v. bijstelling maatstaven		51.624	s
4923.5900	841.130 Hogere IU 3D's - decentralisatie Awbz naar Wmo		14.880	s
4923.5900	841.131 Lagere IU 3D's - decentralisatie Jeugd		-7.655	s
4923.5900	841.132 Hogere IU 3D's - decentralisatie Participatiewet		6.892	s
Reserves				
4980.6020	860.604 Onttrekking aan reserve Wmo voor inzet van extra capaciteit voor uitvoering van de Wmo		50.000	i
4980.6020	860.700 restantbedrag reserve voor energiebesparende maatregelen bij gemeentelijke gebouwen		360	i
4980.6020	460.912 Toevoeging ontvangen krimpbijdrage aan reserve demografische ontwikkelingen	306.425		i
4980.6020	460.980 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)	186.989		s
4980.6020	460.901 Reservering vakantiegeld	325.214		i
Kostenplaatsen				
5200.0030	434.359 kleine aanschaf hardware	-5.000		s
5200.0020	442.290 overheveling budget kwijtschelding naar apparaatskosten belastingen cf. B&W advies 2016-00794	70.000		s
5200.0150	430.000 Inzet extra capaciteit voor uitvoering van de Wmo	50.000		i
5200.0090	411.000 Uitwerking cao verhoging (3%)	143.538		s
5300.0250	434.305 verhoging abonnement Pauw	200		s
5300.0250	434.999 kosten door inzet personeel BMW	38.919		i
5300.0250	830.000 Vergoeding personeel BMW		38.919	i
5300.0260	834.999 Toegezegde lumpsumvergoeding is lager dan het bedrag waar in de begroting rekening mee is gehouden		-70.000	i
5500.0020	434.999 restantbedrag reserve voor energiebesparende maatregelen bij gemeentelijke gebouwen	360		i
5500.0190	411.000 Uitbreiding uren marktmeester	3.500		i
5500.0100	430.000 Schoonmaak Sportgebouwen naar juiste niveau en indexering	10.000		i
5600.0259	430.000 Schoonmaak Gemeentebedrijf naar juiste niveau en indexering	8.530		i
5500.0030	430.000 Schoonmaak Gemeentehuis naar juiste niveau en indexering	2.400		i
5200.0090	434.330 Uitvoering cafetariamodel	3.381		s
5500.0020	460.053 Vorstvrije ruimte voor hogedruksput	4.500		i
5200.0090	430.000 Verhoging budget inhuur bij ziekte (berekening o.b.v. personeelsbezetting en verzuimpercentage)	100.000		i
Totaal	incidenteel	985.509	319.869	
	structureel	9.516	8.083	
Totale mutatie	Incidenteel tekort - 2016	665.640	0	
	Structureel tekort - 2016	1.433	0	

Mutaties Voorjaarsrapportage 2016

-/- = daling

product	categorie omschrijving	mutatie 2016		I/S
		lasten	baten	
Mutaties in investeringen				
7002.0030	tenaamstelling investering wijzigen van 'vervanging thin clients' in 'vervanging werkplek hardware (2016)'			
Mutaties in reserves en voorzieningen				
8500.0056	860.056 Herrek.toev.rente aan voorz.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		1.721	i
8500.0053	860.053 Toevoeging voor vorstvrije ruimte hogedrukspuit		4.500	i
8500.0053	434.341 Vorstvrije ruimte hogedrukspuit	4.500		i
8500.0258	434.449 Kosten opstellen Baggerplan 2016-2025	7.320		i
8000.0901	860.901 Reservering vakantiegeld		325.214	i
8000.0604	460.604 Onttrekking aan reserve Wmo voor extra inzet capaciteit voor uitvoering van de Wmo	50.000		i
8000.0700	460.700 restantbedrag reserve voor energiebesparende maatregelen bij gemeentelijke gebouwen	360		i
8000.0912	860.912 toevoeging ontvangen krimpbijdrage		306.425	i
8000.0004	860.004 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		-2.049	i
8000.0005	860.005 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		575	i
8000.0208	860.208 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		580	i
8000.0301	860.301 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		216	i
8000.0602	860.602 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		-1.123	i
8000.0604	860.604 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		-72	i
8000.0703	860.703 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		845	i
8000.0814	860.814 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		-140	i
8000.0816	860.816 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		-433	i
8000.0818	860.818 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		507	i
8000.0820	860.820 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		38	i
8000.0902	860.902 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		187.991	i
8000.0912	860.912 Herrek.toev.rente aan res.nav.werk stand 01-01-2016 (rek.2015)		54	i